

Landschappelijke analyse

Baarlesebaan 2
Alphen

Historie

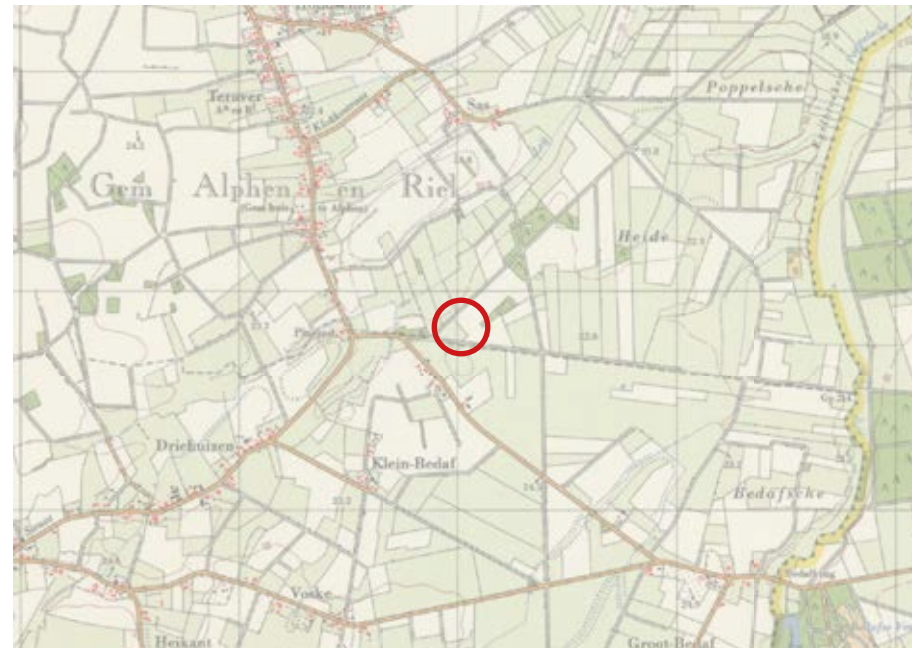
Zoals te zien op de historische kaarten ligt het plangebied omstreeks 1850 in ontgonnen gebied als onderdeel van de Bedafsche heide. Op de kaart van 1930 is een duidelijke verkaveling te herkennen ten westen van het gebied. De heide en bossen van 1850 zijn grotendeels intact gebleven. Omstreeks 1970 is de bebouwing vrijwel volledig verdwenen en zijn de voormalige heides verkaveld tot landbouwgrond. De eerste bebouwing in het plangebied stamt uit de tweede helft van de 20ste eeuw. De laatste bebouwing is pas na 2020 toegevoegd.

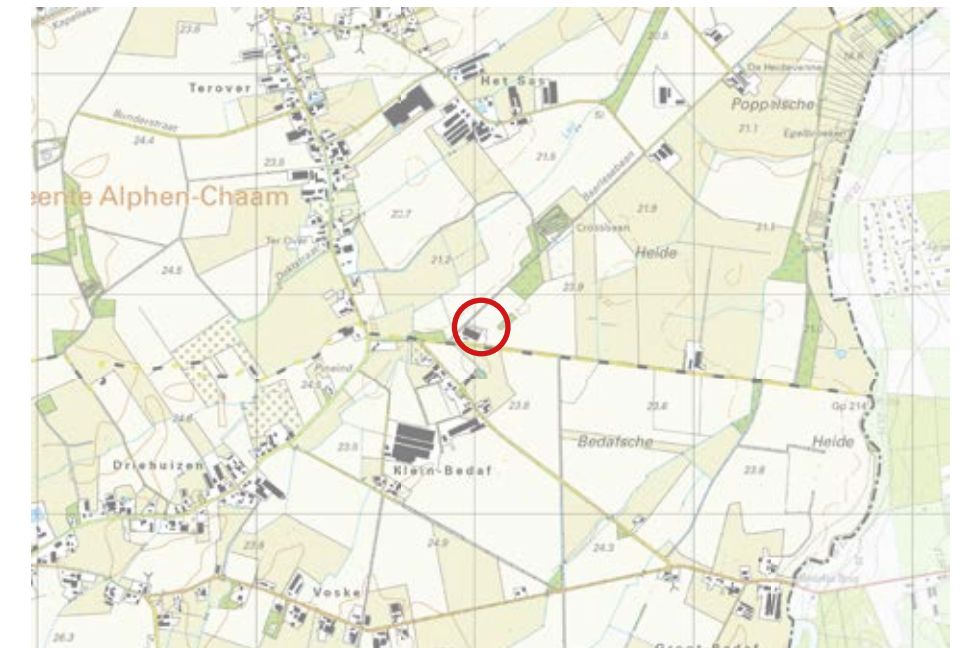
1850

1930

1970

2020

Bestaande situatie

In de directe omgeving zijn (agrarische) bedrijven en burgerwoningen te vinden. De percelen en erven in de omgeving zijn rationeel verkaveld met het erf dwars op de weg. Erfbeplanting is veelal aanwezig in de voortuin en achterzijde van het perceel, bestaande uit inheemse soorten. Rondom het perceel ligt een sloot en staan laanbomen. Langs de Egelsbroek staat een knip- of scheerhaag welke de achtertuin van de bedrijfswoning afschermd.

Straatbeeld A. Bron: Google street view

Satellietfoto van de bestaande situatie

Straatbeeld B. Bron: Google street view

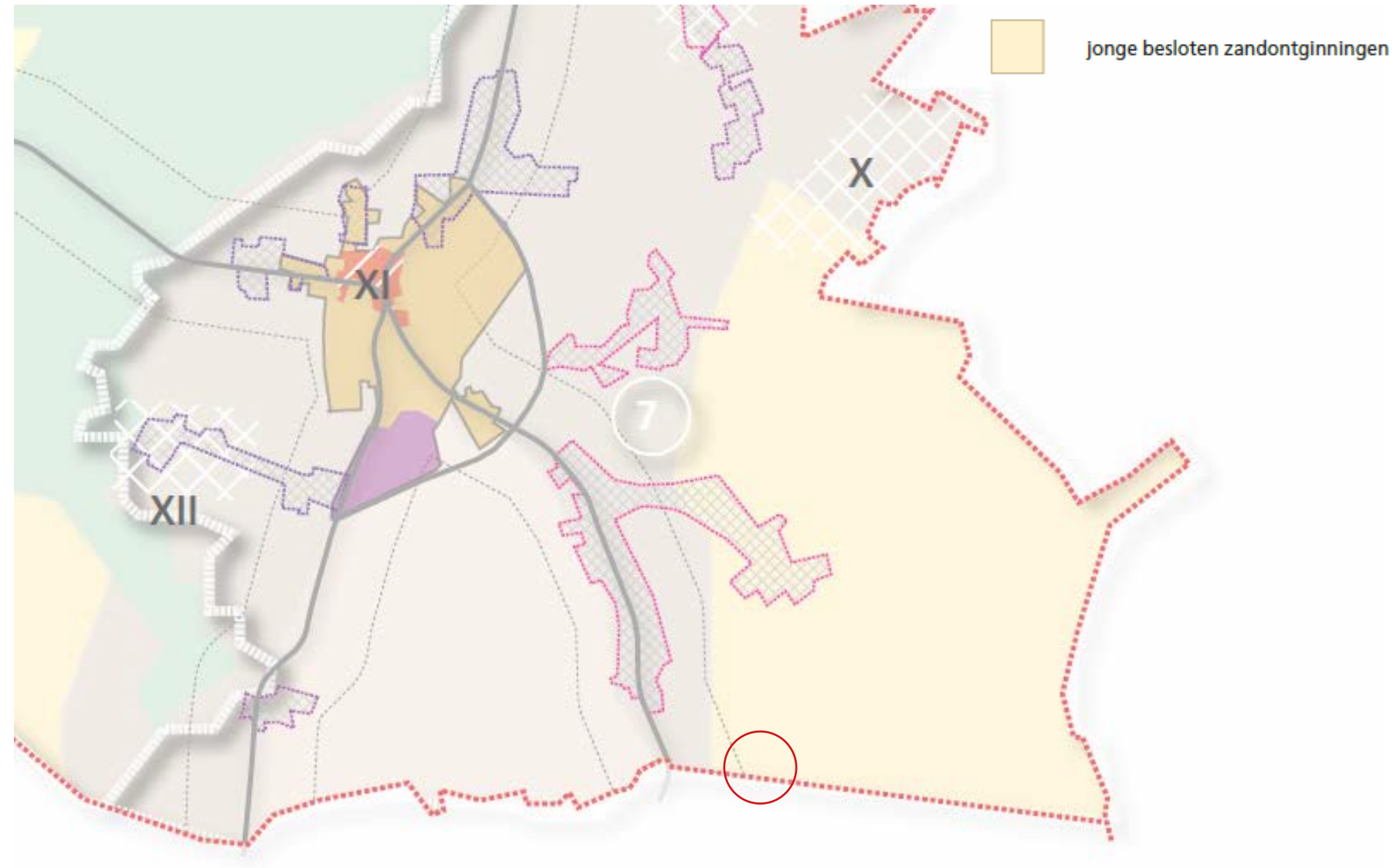
Jonge besloten zandontginning

Het landschap wordt gekenmerkt door een afwisselende schaal, waarbij open gebieden worden afgewisseld met meer besloten delen. Op specifieke plaatsen, bijvoorbeeld tussen twee landschappelijke eenheden, is wegbeplanting aanwezig. Daarnaast komen grotere bospercelen voor en wordt het landschap op sommige plekken gekenmerkt door strakke lijnen. De verkaveling is rationeel van opzet, zeker in vergelijking met de fijnmazige verkaveling van de oude zandontginningen.

Kenmerkende landschapselementen zijn solitaire landschapsbomen, bomenrijen, boomgroepen en kleine bosjes. Wat betreft de beplantingssoorten komen met name berk en Amerikaanse eik voor. De erfbeplanting is doorgaans beperkt tot de achterzijde van de erven en de tuinen aan de voorzijde en bestaat overwegend uit inheemse soorten.

De oriëntatie van de bebouwing en de erven ten opzichte van de weg laat een duidelijk patroon zien, waarbij de erven vaak dwars op de weg liggen en de bedrijfswoning met de lange zijde naar de weg is georiënteerd. Water wordt in dit gebied voornamelijk opgevangen in lijnvormige greppels en sloten.

Voor het versterken van het landschap liggen er kansen in het verder ontwikkelen van het landschappelijke raamwerk. Dit kan onder meer door het lokaal versterken van laanbeplantingen, het toepassen van natuurlijk randenbeheer en het zorgvuldig inpassen van bedrijvigheid. Daarnaast biedt de aanleg van kleine bosjes mogelijkheden om de landschappelijke kwaliteit verder te verbeteren.

Uitsnede kaart omgevingsvisie (plangebied is de rode cirkel)

Natuur

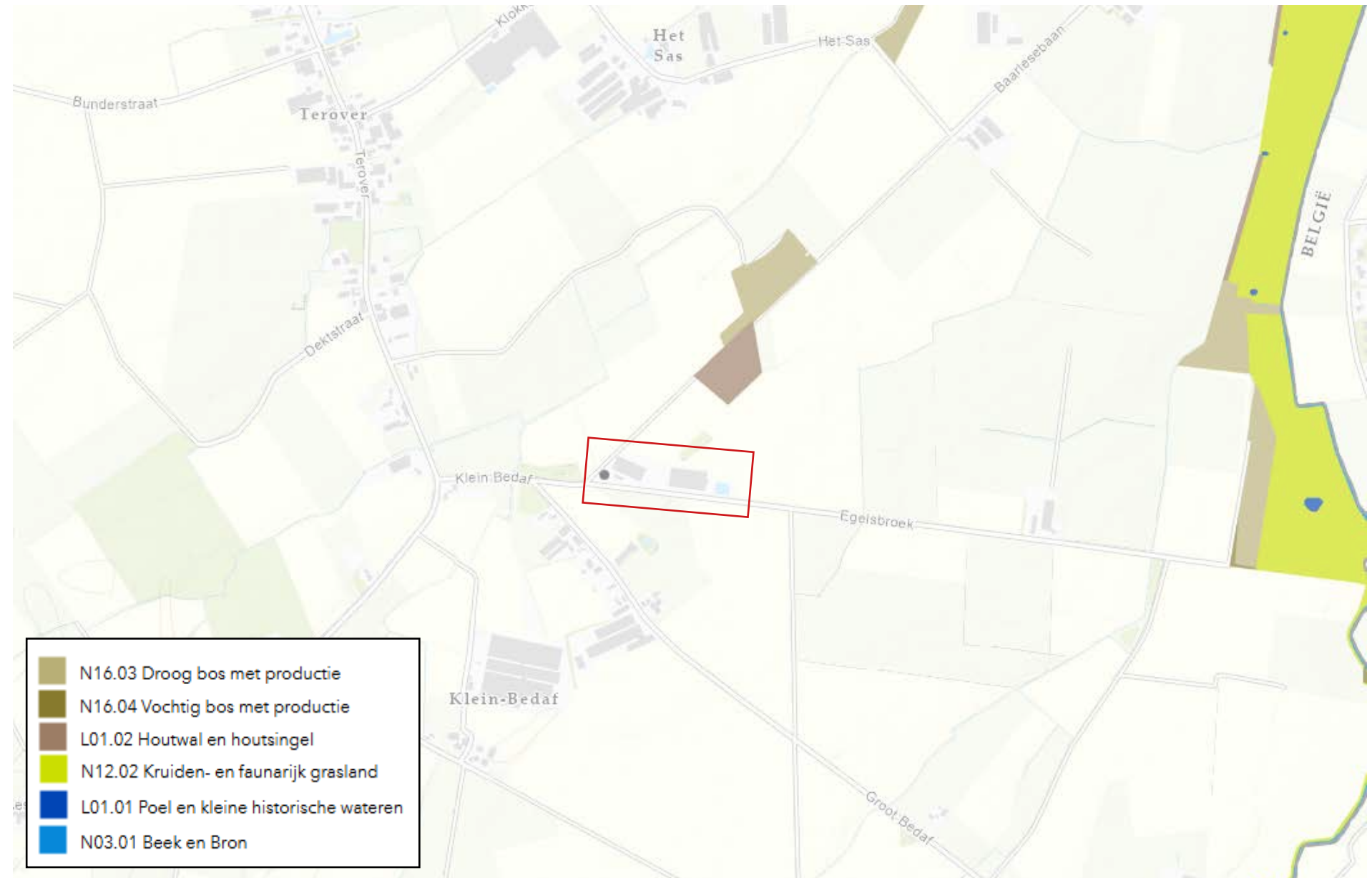
In de omgeving van het plangebied zijn verschillende gebieden aangewezen als Natuur Netwerk Brabant. Ten noorden van het plangebied zijn een houtwal, housingel en droog bos met productie te vinden. Iets verder van het plangebied in oostenlijke richting zijn deze beheertypen ook te vinden in combinatie met een vochtigbos met productie, kruiden- en faunarijk grasland, poel en beek.

In de loop der eeuwen zijn in het Nederlandse landschap diverse lijnvormige landschapselementen verschenen met houtige gewassen. Sommige van deze landschapselementen zijn al eeuwen oud. De functie was vaak meerledig: zo dienden dergelijke landschapselementen als perceelsscheiding en veekering maar leverden ze ook gebruikshout op. Door de komst van prikkeldraad en de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringende landschap. Houtwallen en houtsingels zijn bepalend voor het kleinschalige kampenlandschap op de zandgronden. Deze lijnvormige elementen vormen een belangrijk biotoop voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna in het cultuurlandschap. Ze zijn tevens van belang ter oriëntatie voor vleermuizen en als verbindingszone voor fauna.

Droog bos met productie bestaat uit aangeplante bossen van den, eik, beuk, Douglas, lariks en fijnspar. Op voedselarme zandgronden domineren den, eik en beuk, terwijl op rijkere bodems beuk, Douglas en lariks beter groeien en meer menging mogelijk is. Dit type bos komt vooral voor op de Veluwe, in Drenthe en Brabant, en deels op voormalige landbouwgrond.

Het is het belangrijkste bostype voor houtproductie door de redelijke tot goede groei en mengingsmogelijkheden van loof- en naaldhout. De natuurwaarde is nu vaak nog beperkt door uniforme aanleg, jong bos en verzuring. Oudere bossen, vooral op oude boslocaties, hebben meer potentie voor biodiversiteit, met soorten als paddenstoelen, korstmossen, insecten en broedvogels.

Uitsnede beheertypenkaart Natuur Netwerk Brabant (plangebied is de rode rechthoek)

Zonder beheer ontwikkelen deze bossen zich vaak tot vrij eenvormige, dichte opstanden met beperkte verjonging. Voor behoud van variatie, structuur en kwaliteit is actief beheer nodig, zoals kap, begrazing en aanplant van inheemse soorten

Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing is geënt op bestaande groenstructuren, rekeninghoudend met het lokale beleid van de gemeente.

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door verschillende groenstructuren zoals houtsingels en bossages, afgewisseld met open landschappen en doorzichten.

De inpassing borduurt hierop voort door de aanleg van een struweelhaag met landschapsbomen. Daarnaast wordt er een retentievijver gerealiseerd, welke omsloten wordt met faunarijk grasland en landschapsbomen.

Hierdoor wordt de beoogde situatie (deels) aan het zicht onttrokken en worden belangrijke dragers van het landschap versterkt.

Aan de voorzijde van het gebied wordt de “punt” waar de Baarlesebaan en Egelsbroek samenkomen extra geaccentueerd middels een knip-of scheerhaag.

Punt Baarlesebaan - Egelsbroek